

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

Кафедра нових медіа та медіадизайну

Дипломна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: «Експлуатація тварин в Одесі (проблемний нарис)»
«Exploitation of animals in Odesa (problem solving essay)»

Виконала: студентка денної форми навчання
спеціальності 061 Журналістика
Кучеренко Орина Олександрівна

Керівник докт. філол. наук, проф. Кутуза Н. В. _____
Рецензент канд. соц. наук, доц. Виставкіна Д. О.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
№ _____ від _____
Завідувач кафедри

(підпис)

Захищено на засіданні ЕК № 1
протокол № _____ від _____
Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)
Голова ЕК

(підпис)

Одеса – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА	5
1. Питання експлуатації тварин в історії та сучасний його стан у світі та місті Одеса.....	5
2. Недосконалість законодавства як причина існування проблеми.....	10
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	14
ВИСНОВКИ.....	16
БІБЛІОГРАФІЯ.....	18
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Сучасний світ має тенденцію до активного розвитку всіх сфер захисту тварин. Сьогодні ми маємо безліч методів боротьби з цією проблемою: від активної діяльності волонтерських, громадських організацій, що спеціалізуються на захисті тварин до конкретної статті у законодавстві.

Проблема негуманного ставлення до тварин гостро сприймається у суспільстві у більшості розвинутих країн світу та тих, які розвиваються — не стала виключенням й Україна. Але все одно, навіть при наявності покарання за жорстоке поводження з тваринами, а у поняття «жорстокого поводження» також входить і експлуатація, в Україні стрічка новин постійно поповнюється матеріалами, події в яких частіше за все стають резонансними та які повідомляють про нові жахливі випадки жорстокого поводження з тваринами. У суспільстві бурхливо обговорюють такі випадки, особливо у соцмережах, а в Одесі щорічно проходять мітинги та марші в підтримку прав тварин, де активісти зазвичай висувають претензії з приводу того, що нового закону організації, які експлуатують тварин, не дотримуються, а правоохоронні органи та державні інспекції не реагують як слід на такі справи. В нашому місті, оскільки воно є туристичним, заробіток за допомогою експлуатації тварин є особливо популярним.

Отже, сьогодні питання гуманізації суспільства навряд чи можна вважати остаточно вирішеним. Тому, **актуальність** теми дослідження зумовлена розвитком людської моралі, співчуттям до всього живого, через що ця проблема й викликає такий резонанс у сучасному суспільстві та полягає у виявленні причин, які спричинили популяризацію експлуатації тварин в місті Одеса. Через висвітлення причин існування цієї проблеми, можна вплинути на соціум задля її вирішення. Саме зараз важливо дослідити цю тему, тому що наразі проблема експлуатації тварин — одна з суттєвих проблем для вирішення в Одесі. А загальне явище «експлуатації» тварин також досліджували такі відомі світові організації, як «Greenpeace», «World animals protection» та «WWF».

Мета роботи — висвітлити експлуатацію тварин в Одесі.

Об'єктом дослідження є само явище «експлуатації» тварин в місті Одеса.

Предметом дослідження є виявлення особливостей та методів боротьби з явищем «експлуатації» тварин в місті Одеса.

Поставлена мета визначає такі **завдання** дослідження:

- визначити методи боротьби з проблемою експлуатації тварин в Одесі та світі;
- визначити причини, які спричинили популяризацію експлуатації тварин у місті Одеса
- з'ясувати як тема експлуатації тварин наразі представлена в одеських ЗМІ;
- розглянути роль волонтерських організацій у протидії жорстокому поводженню з тваринами, в тому числі експлуатації;
- дослідити недосконалість законодавства як причину існування нелегального бізнесу з експлуатації;
- створити проблемний нарис у друкованому вигляді.

Методи дослідження: методологічну основу дослідження становлять методи аналізу літератури, а також методи узагальнення та пояснення отриманої інформації. Також використовувався метод інтерв'ювання, завдяки якому було отримано важливу інформацію для дослідження та методи спостереження, аналізу та синтезу.

Структура: робота містить вступ, теоретичний розділ, пояснювальну записку, висновки та бібліографію. У теоретичній частині подана інформація про те, як тема експлуатації тварин представлена у світі та насамперед у місті Одеса; у чому саме відображається проблема експлуатації тварин; розвиток етичного ставлення до тварин у суспільстві; а також особливості законів України, які стосуються захисту тварин. Пояснювальна записка містить інформацію про практичну частину диплому — творчу роботу.

ВИСНОВКИ

Проблема експлуатації тварин є дуже актуальною в світі. В Україні та Одесі проходять мітинги проти жорстокого ставлення до тварин, а ЗМІ активно розповсюджують інформацію про кричущі випадки експлуатації тварин. В той же час в Одесі заклади, які використовують тварин для отримання прибутку, надалі продовжують працювати та мати попит серед туристів та жителів міста.

У нашому дослідженні ми виконали низку завдань на шляху до мети дипломного проєкту: визначили причини, які спричинили популяризацію експлуатації тварин у місті Одеса, з'ясували як тема експлуатації тварин наразі представлена в одеських ЗМІ; розглянули роль волонтерських організацій у протидії жорстокому поводженню з тваринами, в тому числі експлуатації; дослідили недосконалість законодавства як причину існування нелегального бізнесу з експлуатації; створили проблемний нарис у друкованому вигляді.

А також ми досягли мети нашої дипломної роботи — висвітлили експлуатації тварин в Одесі.

До того ж ми ознайомилися з законодавством України, а саме із законом «Про захист тварин від жорстокого поводження» та статтею «Жорстоке поводження з тваринами» Кодексу України про адміністративні правопорушення. Крім того, було досліджено сайт одеського дельфінарію «Немо», контактного зоопарку «Маккі-Паккі», виставки «Крокодиляча ферма» та контактного зоопарку «Дім Єнота». Крім того, були досліджені такі одеські онлайн-видання, як «Думская.net», «Odessa.Vgorode.ua», «048» і новинний телеграм-паблік на 187 тисяч підписників «Odessa INFO» та як часто вони висвітлюють проблему експлуатації тварин.

Підсумовуючи створений матеріал, можна констатувати, що кроком до гуманізації суспільства було усвідомлення того, що без виховання у людини правильного ставлення до всього живого, складно виховати таке ж ставлення до людей. Людство усвідомило, що жорстоке ставлення до тварин — це проблема.

В Одесі проблема жорстокого ставлення та експлуатації тварин є актуальною, оскільки Одеса — туристичне місто. І такий вид діяльності дозволяє отримувати прибуток від гостей міста та самих одеситів. Але також в Одесі використовуються усі можливі методи боротьби з цією проблемою. За останній рік у ЗМІ часто згадувалися такі випадки, які потім стали резонансними, адже наразі ця проблема гостро сприймається у суспільстві. Тим паче, що навіть після посилення покарання за злочин проти тварин, цей нелегальний бізнес досі намагається існувати у центральному районі міста — навіть зараз, під час воєнного стану.

Вагомий внесок у боротьбу з цією проблемою вносять зоозахисні громадські організації. В Одесі їх багато: «Animal SOS Odessa», «Зелений лист, ГО», «Собачий патруль Одеса», «Мисливці за живодерами», «Об'єднання зоозахисних волонтерських груп Одеси», «А-Himsa», «Save a Fox», «Закон Природи» тощо. Серед методів боротьби з проблемою експлуатації тварин в Україні та Одесі є: популяризація активізму, вдосконалення законодавства, діяльність волонтерських організацій по захисту тварин, висвітлення резонансних випадків жорстокого ставлення до тварин в одеських ЗМІ.

БІБЛІОГРАФІЯ

Досліджувані матеріали

1. В центрі Одеси кінь впав від втоми: активісти обіцяють провести рейди. *Думская.net* : веб-сайт. 15 серпня 2021. URL: <https://dumskaya.net/news/v-tcentre-odessy-loshad-upala-ot-ustalosti-i-cha-149368/> (дата звернення: 15.12.2021).
2. Козаченко В., Ігнатенко Ю. Захист прав тварин : інтерв'ю. *Телеканал Репортер*. YouTube. 25 вересня 2017. URL: <https://youtu.be/w10lrWYBXuA> (дата звернення 15.12.2021).
3. Леськова Ю. В Одесі чоловік жорстоко поведився із конем, який впав та травмувався. *Новини LIVE* : веб-сайт. 16 серпня 2021. URL: <https://novyny.live/odessa/ottiagivali-neravnodushnye-v-odesse-muzhchina-zhestoko-obrashchalsia-s-loshadiu-kotoraia-upala-i-travmirovalas-video-9205.html> (дата звернення: 10.12.2021).
4. Мазилюк Н., Руденко Є. Любов маніяка до жертви. Як калічать ведмедів у зоопарках та звіринцях, і хто їх потім рятує. *Українська Правда*. 13 серпня 2021. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2021/08/13/7303656/> (дата звернення: 25.10.2021).
5. Одесити вийшли на марш у захист тварин. *Odessit.ua* : веб-сайт. 05 вересня 2021. URL: <https://odessitua.com/news/99287-odessity-vyshli-na-marsh-v-zaschitu-zhivotnyh-video.html> (дата звернення: 10.12.2021).
6. «Є точка кипіння та вона настала». В Одесі пройшов мітинг у захист прав тварин. *Лоція* : веб-сайт. 5 лютого 2021. URL: <https://lotsia.com.ua/news/v-odesse-proshel-miting-v-zaschitu-prav-zhivotnyh> (дата звернення 10.12.2021).

Наукова та навчально-методична література

7. Вавшко Д. Правила життя від Піфагора : збірник цитат та афоризмів. Москва : Самиздат, 2015. 13 с.

8. Михайлін І. Л. Основи журналістики : підручник. 5-те вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 347 с.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції : Закон України від 2 жовт. 2019 р. № 140-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/140-20#n426> (дата звернення: 23.04.2022).
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони використання тварин у цирку та інших незаконних видовищних заходах із залученням тварин : Проєкт Закону України від 20 квіт. 2021 р. № 5406. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GI04956A.html (дата звернення 10.12.2021).
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження гуманного ставлення до тварин : Закон України від 15 лип. 2021 р. № 1684-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1684-20#n82> (дата звернення: 10.12.2021).
12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив Європейського Союзу у сфері охорони тваринного та рослинного світу : Закон України від 15 лип. 2021 р. № 1684-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1684-20#n11> (дата звернення: 23.04.2022).
13. Про захист тварин від жорстокого поводження : Закон України від 21 лют. 2006 р. № 3447-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text> (дата звернення: 25.10.2021).
14. Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 бер. 2022 р. № 303. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/kp220303?an=2> (дата звернення: 23.04.2022).

15. Сім Б. П'ять життів на Землі. Еволюція душ. Книга друга : Небесний експеримент. Ізраїль : ICL, 2009. 25 с.
16. Скратон Р. Права тварин. *Міський журнал*. Нью-Йорк : Манхеттенський інститут політичних досліджень, 2000. 2 с.
17. Тертичний О. О. Жанри періодичного друку : навчальний посібник. Москва : Аспект-Прес, 2000. 312 с.
18. Шуміло О. О. Щодо кількісних і якісних показників жорстокого поводження з тваринами. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. Херсон : Вип. №5. 2015. С. 27-30.
19. Heath P., Schneewind B. Kant Immanuel : Lecture on Ethics. Cambridge : *The Cambridge edition of the works of Immanuel Kant*. Cambridge University Press, 1997. 212 p.
20. Ryder R. Animal Revolution Changing Attitudes Towards Speciesism. Berg : 2000. 49 p.
21. Yolton J. The Two Intellectual Worlds of John Locke : Man Person, and Spirits in the Essay. Ithaca : Cornell University Press, 2004. 20 p.